

اصول بیمه

عطا موحد؛ واحد فنی شرکت سایه بان امن آرین

تلقی شود؛ به عبارت ساده تر؛ بیمه گذار نمی بایست از خسارت دریافتی منتفع شود، بلکه می بایست پرداخت خسارت از سوی بیمه گر، بیمه گذار را به وضعیت قبل از وقوع حادثه برگرداند.

۳/ اصل نفع بیمه ای (نفع بیمه پذیر): طبق این اصل، فرض بر این است که بیمه شده یا ذینفع بیمه نامه علاقه مند است که خطر بیمه شده بروز نکند؛ درواقع موضوع تعهد بیمه گر، علاقه و نفع بیمه شده که همان عدم وقوع حادثه است، می باشد.

۴/ اصل جانشینی (قائم مقام بیمه گذار جهت دریافت خسارت): بر اساس این اصل، بیمه گر حق دارد پس از پرداخت خسارت به بیمه گذار، به مقصر حادثه مراجعه نموده و نسبت به احقاق حقوق خود اقدام (قضایی) مناسب انجام دهد.

۵/ اصل تعدد بیمه ای: این اصل به این معناست که برای یک شیء می تواند چند قرارداد بیمه ای وجود داشته باشد، از آنجا که این اصل مغایر با اصل غرامت (رجوع شود به اصل دوم در بالا) نباشد، می بایست سه شرط ذیل برقرار باشند:

الف) جمع سرمایه های بیمه شده در کل بیمه نامه ها از سرمایه واقعی بیمه نامه بیشتر نباشد؛

ب) ذینفع تمام بیمه نامه ها یکسان نباشد؛

ج) خطرات تحت پوشش در تمام بیمه نامه ها یکسان نباشند.

۶/ اصل داوری: این اصل بیان می دارد که هرگونه اختلاف بین طرفین قرارداد بیمه (بیمه گر و بیمه گذار) در صورتی که از طریق حل و فصل دوستانه مرتفع نگردد، به داوری ارجاع داده می شود. از مزایای این اصل می توان به تشریفات کم، سرعت در انجام عملیات، بکارگیری متخصصین جهت رفع اختلاف، عدم لطمه به شهرت شرکت بیمه اشاره نمود.

۷/ اصل علت نزدیک: براساس این اصل، بیمه گذار جهت دریافت خسارت می بایستی ثابت کند که بین خطری که بیمه نموده است و حادثه ای که اتفاق افتاده است رابطه علی و معلولی وجود دارد؛ به عبارت دیگر، خسارت پرداختی می بایست مربوط به نزدیکترین علتی باشد که در بیمه نامه تحت پوشش قرار گرفته است. برای روشن شدن بهتر مطلب به ذکر ۲ مثال می پردازم:

۱/ فرض کنید خانه ای تحت پوشش بیمه آتش سوزی قرار گرفته است، در اثر آتش سوزی دیوارهای خانه مسست می شوند اما نمی ریزند، فردای پس از حادثه تندبادی می وزد و دیوار خانه در اثر آن می ریزد؛ طبق این اصل - علت نزدیک - ریزش دیوارهای خانه علت بعید یا علت دور بیمه آتش سوزی است، لذا بیمه گر تعهدی در مورد جبران خسارت مربوطه نخواهد داشت.

۲/ بیمه گذاری بیمه آتش سوزی تهیه نموده است؛ در اثر آتش سوزی لوازم موجود در خانه طعمه حریق می شوند؛ بیمه گذار (طبق ماده ۱۵) اقدام به نجات لوازم و قراردادن آنها در بیرون خانه می نماید. بیرون خانه باران شدیدی در حال باریدن است و به لوازم منزل صدمه می رساند؛ دو حالت جهت پرداخت خسارت متصور است: الف) بیمه گذار فرصت کافی جهت جابه جایی لوازم و انتقال آنها را به جای مناسبی نداشته است، پس طبق این اصل، آتش سوزی علت نزدیک بیمه آتش سوزی است؛ ب) بیمه گذار فرصت کافی جهت جابه جایی لوازم و انتقال آنها را به جای مناسب داشته است، لذا طبق این اصل، آتش سوزی علت بعید یا علت دور بیمه آتش سوزی است، پس بیمه گر تعهدی در مورد جبران خسارت نخواهد داشت.

۸- اصل اتکالی: طبق این اصل، بیمه گر، ریسک های بیمه شده با سرمایه های بالا را نزد سایر شرکتهای بیمه، تقسیم می نماید. بیشترین مزیت این اصل، توزیع خطر و عدم مواجهه بیمه گر با ناتوانی مالی هنگام پرداخت خسارت است. /

بیمه های بازرگانی به ۴ بخش تقسیم بندی می شوند که البته با توجه به نظرات صاحب نظران می تواند متفاوت باشد اما در اصول کلی شرح ذیل می باشد:

بیمه اشیا یا اموال - بیمه اشخاص یا زندگی - بیمه مسئولیت - بیمه اعتبار و تضمین - از آنجا که بیمه های بازرگانی و اجتماعی کاملاً با هم متفاوت هستند، به همین دلیل بیمه هایی که به این منظور تقسیم بندی می شوند را بیمه های بازرگانی می نامیم - تفاوت های بیمه های بازرگانی و اجتماعی: - - بیمه های اجتماعی اجباری بوده در حالیکه بیمه های بازرگانی چنین نیستند (باستثنای بیمه شخص ثالث خودروها) - رابطه بیمه گر و بیمه گذار در بیمه های اجتماعی بر اساس قوانین و مصوبات بوده در حالیکه در بیمه های بازرگانی بر اساس توافق آن دو و قرارداد فیما بین می باشد - میزان حق بیمه در بیمه های اجتماعی بر اساس حقوق و دستمزد بوده در حالیکه در بیمه های بازرگانی بر اساس احتمال تحقق حادثه و نرخ حق بیمه می باشد - - در بیمه های اجتماعی شخص کارفرما بخشی از حق بیمه را پرداخت می نماید در حالیکه در بیمه های بازرگانی این بیمه گذار است که موظف به پرداخت کل حق بیمه می باشد - - در بیمه های اجتماعی اگر کارفرما حق بیمه را پرداخت ننماید قرارداد به قوت خود باقیست در حالیکه تعهد بیمه گر در بیمه های بازرگانی منوط به پرداخت حق بیمه از سوی بیمه گذار می باشد.

بیمه دارای اصولی است که عبارت انداز:

۱/ اصل حسن نیت (حد اعلائی حسن نیت)

۲/ اصل غرامت (خسارت)

۳/ اصل نفع بیمه ای (نفع بیمه پذیر)

۴/ اصل جانشینی (قائم مقام بیمه گذار جهت دریافت خسارت)

۵/ اصل تعدد بیمه ای

۶/ اصل داوری

۷/ اصل علت نزدیک

۸/ اصل اتکالی

البته ممکن است در تقسیم بندی های دیگر تعداد اصول یادشده بعضاً کمتر باشد، نظر صاحب نظران مختلف متفاوت است.

در ذیل به توضیح ۸ اصل یادشده می پردازیم:

۱/ اصل حسن نیت (حداعلائی حسن نیت): این اصل از دو جهت قابل توجه است، بیمه گر و بیمه گذار.

الف) رعایت اصل حسن نیت از سوی بیمه گر:

بر این اساس، بیمه گر موظف است در صداقت کامل، هرآنچه که نشانه تعهدات اوست به وضوح بیان کرده و شرايطی را که می تواند در پرداخت خسارت موثر باشد به بیمه گذار اعلام و در بیمه نامه عنوان نماید.

ب) رعایت اصل حسن نیت از سوی بیمه گذار:

بر این اساس، بیمه گذار موظف است کلیه اطلاعاتی را که در مورد بیمه دارد و در تشدید خطر موثر است در صداقت کامل اظهار نماید، خواه بیمه گر این اطلاعات را خواسته و یا نخواستته باشد، به نحوی که بیمه گر با در نظر گرفتن آنها بتواند اهمیت خطر مورد پوشش را تشخیص داده و براساس آن، نرخ حق بیمه را محاسبه و نتیجتاً حق بیمه را اعلام نماید. ۲/ اصل غرامت (خسارت): طبق این اصل، بیمه نباید هرگز بصورت منبع درآمد بیمه گذار